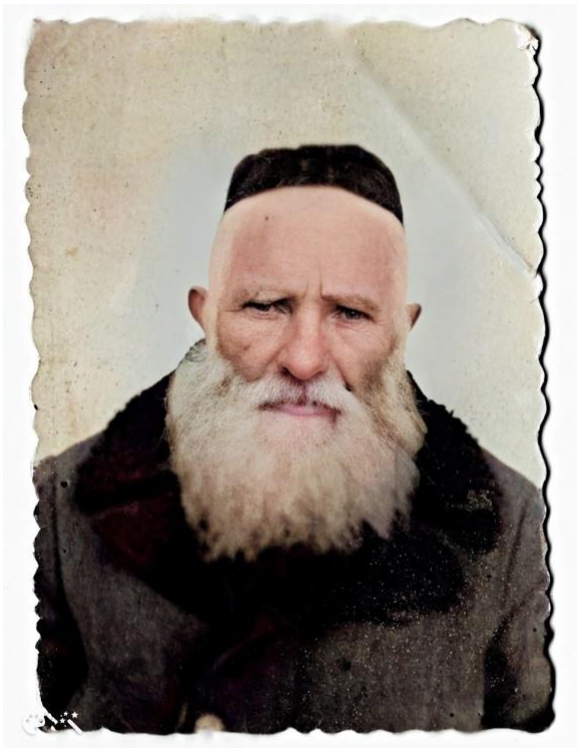

Levavi šeimos, Rivkos Liubelski palikuonių, oficialus kreipimasis projekto „Sienos prisimena Seirijuose“ pristatymo renginio metu, 2023 m. birželio 18 d.

Mano vardas yra **Shirley Levavi**, esu **Rivkos Liubelski** proanūkė. Šiandien mano prosenelės portretas įamžintas ant sienos, esančios šalia buvusios Seirijų amatų mokyklos pastato, kurioje paskutines savo gyvenimo dienas praleido tiek mūsų artimieji, tiek visa Seirijų žydų bendruomenė.

Rivka, jos dukra **Badana**, sūnus **Avraham**, žentas **Avraham Pitliuk**, **marti** bei **du anūkai** 1941 m. rugsėjį buvo nužudyti ir užkasti masinėje kapavietėje netoliese. Nužudyti tik todėl, kad buvo žydai. Visa giminė, visų jų gyvenimai buvo negailestingai sunaikinti.

Lubelski yehuda photo 1924-5

Lubelski rivka photo 1927-8

Šiandien kreipiuosi visos savo giminės, gyvenančios Izraelyje, vardu. Mes esame antrojo Rivkos ir Yehuda Liubelski sūnaus **Meir Levavi (Liubelski)** palikuonys. Su manimi šiandien yra mano sesuo **Idit Levavi Gabai**, kuri su jumis bendravo ruošiant projektą bei dalinosi turima medžiaga.

Meir, mano senelis, gimė Seirijuose 1901 m., lankė „Heider“ mokyklą, buvo gabus mokinyš. Dar vaikystėje buvo pastebėtas jo talentas tapybai, taip pat gali būti, kad jis mokėsi buvusioje Amatų mokykloje.

Meir tėvas **Yehuda**, kuriam švietimas buvo svarbi vertybė, rūpinosi sūnaus profesiniu išsilavinimu ir paskatino sūnų studijuoti mediciną.

Seirijų sinagoga, kuri buvo sunaikinta.

Meir Levavi (Liubelski) su vyresniąja seserimi Hana, Seirijai 1916-17

Studijuodamas mediciną Vilniuje, kur jau buvo juntamos antisemitinės nuotaikos, **Meir** susidūrė su aktyviais Sionistinio judėjimo dalyviais, kurie ragino žydų jaunimą emigruoti į Izraelio žemę, prisijungti prie tautiečių, kurie jau įsikūrinėja savo „istoriniuose namuose.“ 1920 m. **Meir Levavi** meta mokslus Vilniuje ir iškeliauja į nežinomybę, į Izraelio žemę, nepaisydamas tėvų nepritarimo. Tuo metu dar niekas negalėjo įsivaizduoti, koks tragiškas likimas laukia Lietuvos žydų, kurio Meir Levavai išvengė iškeldamas.

Būdamas išvykęs jis nuolat siuntė laiškus į Lietuvą ir laikui bėgant įtikino jauniausiąją seserį **Mashą Liubelski** taip pat palikti Lietuvą. Šiam sprendimui nepritarė visa šeima, mama **Rivka** buvo labai susirūpinusi.

*Trys Liubelski
šeimos atžalos:
Badana,
Avrahamas ir
Masha
(pritūpusi).
1930 m. Seirijai.*

*Seserys Masha (kairėje) ir Badana (dešinėje)
Liubelski. 1930 m. Seirijai.*

Meir ir Masha prisijungia prie avangardinių ideologinių judėjimų, steigiančių kibucus – kolektyvinius ūkius, kurie prisidėjo prie būsimos valstybės plėtros ir augimo.

Meir Levavi su žmona **Sonia** (imigravusia iš Galisijos) įsikūrė Merhavia kibuce, o **Masha** su vyru **Helmut Laske** Nir-David kibuce.

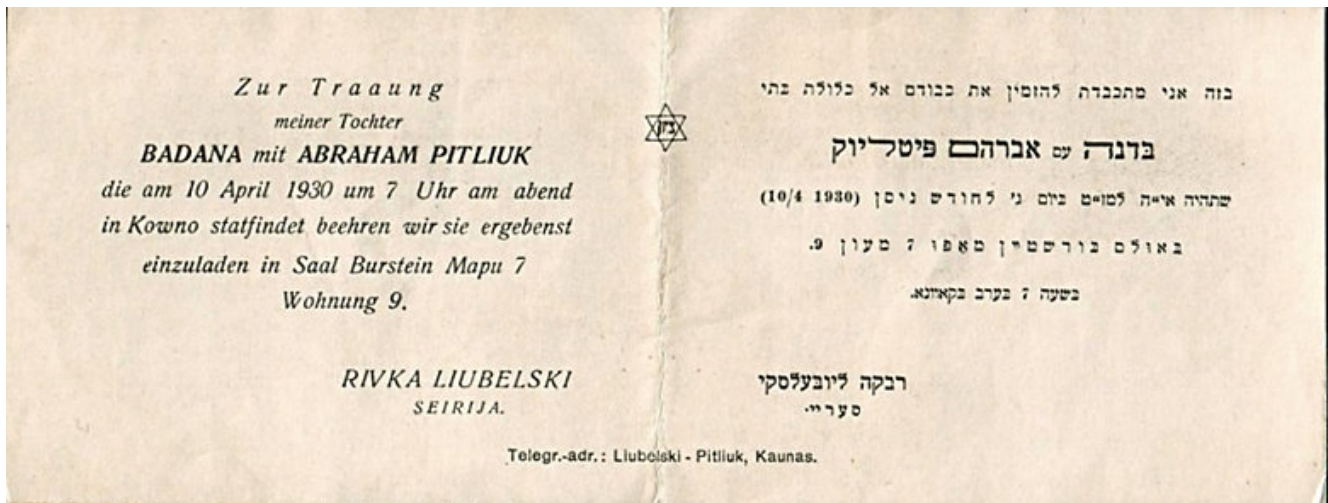
Meir ir Sonia Levavi 1921 m.

*Masha Liubelski ir Helmut Lasker prie įėjimo į savo
palapinę Nir-David kibuce. 1938 m.*

Žinant, kas įvyko 1941 m., akivaizdu, kad **Meir** sprendimas emigruoti išgelbėjo tiek jo, tiek jo sesers gyvybes. Šio sprendimo dėka toliau auga giminės medis, nors didžioji jo šakų dalis buvo skaudžiai nukirstos Holokausto Lietuvoje. Šio sprendimo dėka šiandien Jūs galite girdėti mano kalbą, skirtą jam ir jo motinos **Rivka Liubelski** atminimui. Mano senelis **Meir Levavi** niekada neturėjo galimybės sukalbėti „Kaddish“ maldos, skirtos mirusiesiems, savo mamai.

Gaila, tačiau mes neturime daug informacijos apie **Rivka** ir **Yehuda Liubelski**, jų vaikų **Badana** ir **Avraham** šeimų gyvenimą Seirijuose. Visa kas liko – kelios nuotraukos, laiškų ryšulėlis, kvietimas į **Badana** ir **Avraham Pitliuk** vestuves 1930 m. Jie buvo negailestingai nužudyti ir nėra net antkapio, kurį mes galėtume aplankyti pagerbdami jų atminimą.

1930 m. vestuvių kvietimas.

Šeimos vestuvinė nuotrauka.
1930 m. balandžio 10 d.
Centre – Rivka Liubelski. Kairėje jos sūnus ir dukra Avraham ir Masha Liubelski.
Dešinėje – jaunavedžiai Bedana Liubelski Pitliuk ir Avraham Pitliuk.

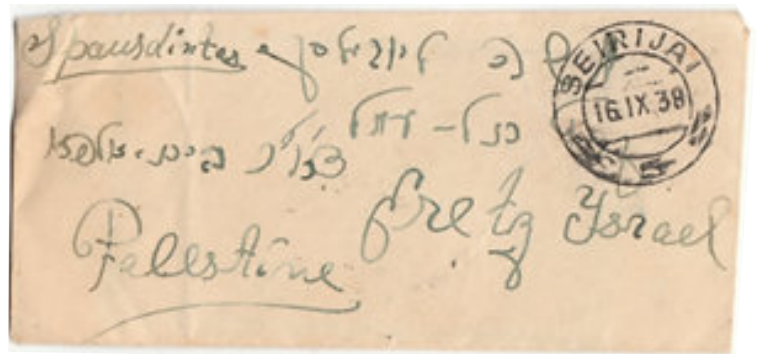
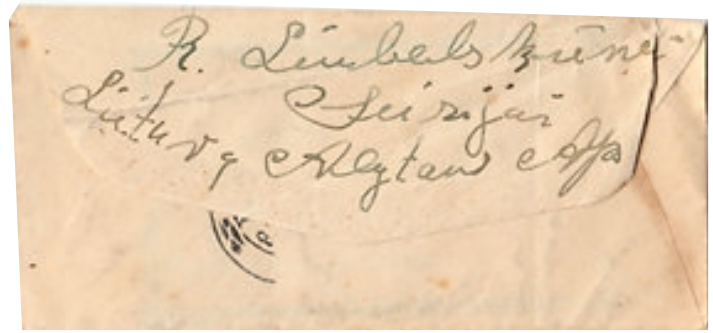
Tikimės, kad iš šio pasakojimo suprasite, kokia svarbi mums yra „Sienos prisimena“ iniciatyva. Mūsų prosenelės Rivkos Liubelski, kurios mes niekada nesutikome gyvai, nuotrauka yra vienintelis ją mums primenantis objektas. Dabar pagal šią nuotrauką nutapytas portretas žvelgia į kelią, kuriuo ji, jos vaikai ir anūkai ėjo pasitikti nežmoniškos, protu nesuvokiamos mirties. „Sienos prisimena“ projektas negali numalšinti mūsų skausmo, tačiau jis įamžina mūsų artimųjų bei Seirijų žydų bendruomenės atminimą, yra istorinio teisingumo gestas.

Prancūzų filosofas ir semiotikas **Rolandas Bartas** (pranc. Roland Gérard Barthes) nuotraukas priskyrė relikvijų – šventų objektų – kategorijai. Žiūrėdamas į savo motinos atvaizdą nuotraukoje **Bartas** sakė, kad vaizdą fotografijos juostelėje sukūrė šviesa, atsispindinti nuo jo motinos, kad iš tiesų ši šviesa yra jos auros, kuria ji spinduliavo būdama gyva, likučiai. Jis lygino nuotraukas su Šv. Veronikos drobule.

Norime nuoširdžiai padėkoti Linai Šlipavičiūtei už jos kūrinį, kuris saugoja mūsų velionės prosenelės šviesą ir perduoda ją visai giminei bei ateities kartoms. Teliudija ši neofreska jums ir mums apie išnykusią Seirijų žydų bendruomenę.

Rivka Liubelski. 1927-1928 m., Seirijai.

Vieno iš paskutinių Rivkos laiškų dukteriai Mashai vokas, 1939 m. rugsėjo 16 d.

Taip pat norime padėkoti levai Vaivaratei - Ošikienei už bendradarbiavimą su mumis projekto įgyvendinimo metu ir kvietimą dalyvauti šiame jautriame renginyje.

Mes prisimename ir mes nepamiršime. Tebūna šventas ir palaimintas mūsų artimųjų atminimas, taip pat atminimas šventųjų, lydėjusių jų gyvenimą ir mirtį.

Kalbą parašė Shirley ir Idit Levavi Gabbai – Rivkos Liubelski proanūkės, Meir Levavi anūkės.

Izraelis, 2023 m. gegužė